

Psalm 121, 133 en 134
(bedevaart liederen)

Er staat ergens in de Psalmen (we gaan dit nu niet lezen maar het staat in Ps. 100:2):
Dient de Heere met vreugde.

Dat was ook de reden dat het zgn. Loofhuttenfeest werd ingesteld en waarover wij gelezen hebben in Lev. 23:40 .... *en gij zult vrolijk zijn voor het aangezicht van de Heere, uw God, zeven dagen lang.*

Dat is toch een heerlijk gebod van de Heer; ze moesten zeven dagen lang vrolijk zijn voor zijn aangezicht.

Als dan het loofhuttenfeest gevierd werd, trokken de Israëlieten uit hun steden en dorpen als pelgrims naar Jeruzalem toe en onderweg zongen zij – vaak in een soort canon – hun bedevaart liederen.

We gaan drie bedevaart psalmen lezen; de eerste is psalm 121 die gaat over het gaan naar het loofhuttenfeest – een lange voettocht en vaak niet zonder gevaren.

Daarna psalm 133 over het broederlijk beleven van het loofhuttenfeest en tenslotte – psalm 134 - het afscheid nemen van de tempel en het vertrek uit Jeruzalem.

We beginnen dus met Psalm 121 die gaat over het optrekken náár het loofhuttenfeest in Jeruzalem.

Boven deze psalm staat: *"Wie God bewaart, is wél bewaard."* En daaronder staat: *Een bedevaartlied.*

In de oude Statenvertaling staat in plaats van "Een bedevaartlied" "een lied

Hammaäloth" en dat is letterlijk vertaald: een lied van de opgang (naar Jeruzalem namelijk).

1 Ik hef mijn ogen op naar de bergen: vanwaar zal mijn hulp komen?

De Israëlieten moesten vaak lange wandeltochten maken door dalen en bergpassen, en in die tijd hadden ze ook te maken met rovers, die uit de bergen te voorschijn konden komen.

Denk b.v. aan het verhaal van Jezus over de barmhartige Samaritaan, die de gewonde man hielp die in de handen van rovers was gevallen.

Ik hef mijn ogen op naar de bergen, vanwaar zal mijn hulp komen?

Dan geeft vers 2 hier het antwoord op:

Mijn hulp is van de Heere, die hemel en aarde gemaakt heeft.

Ook worden de bergen genoemd als een natuurlijke bescherming rondom een stad. Als David in Jeruzalem aan kwam, dan zag hij die bergen rondom Jeruzalem zoals één bladzijde verder staat in Psalm 125:2

Rondom Jeruzalem zijn bergen; zó is de Heere rondom zijn volk, van nu aan tot in eeuwigheid!

Dus dat is Hij ook nu nog: zo veilig, zó beschermend: zoals er bergen zijn rondom Jeruzalem, zó is de Heere rondom zijn volk van nu aan tot in eeuwigheid.

2 Mijn hulp is van de Heere, die hemel en aarde gemaakt heeft.

De duivel heeft de hemel en de aarde niet gemaakt, maar onze God! Onze machtige en sterke God heeft hemel en aarde gemaakt en daar komt onze hulp vandaan!

3 Hij zal niet toelaten, dat uw voet wankelt, uw Bewaarder zal niet sluimeren.

Als de pelgrims onderweg waren, moesten ze ook vaak over oneffen wegen lopen en op sandalen was daar het gevaar aanwezig, dat hun voet zou wankelen ofwel dat ze hun voet zouden verstuiken of verzwikken.

Dan werd verder reizen per voet moeilijk; ja bijna onmogelijk. En daarom zongen ze elkaar in geloof toe: *Hij zal niet toelaten, dat uw voet wankelt.*

In vers 1 en 2 wordt nog in de "ik" en de "mijn" vorm gesproken met vragen, maar in vers 3 komt daar het antwoord op.

De pelgrims trokken meestal in groepen op naar Jeruzalem want dat was veiliger. En dan zong iemand vers 1 en 2 en dan antwoordde de rest van de pelgrims met vers 3.

We kunnen zeggen dat er twee werelden zijn: de wereld van het verstand en het gevoel, de wereld van onze zintuigen. En er is ook de onzienlijke wereld van God; daar is alles mogelijk

In de wereld van het verstand zegt men: "natuurlijk kun je een voet verzwikken onderweg; ik zou maar niet zo stellig zingen: *Hij zal niet gedogen, dat uw voet wankelt.*

Maar als men leeft in de wereld van God, en dat is de wereld van het geloof, dan

belijdt men vrijmoedig zijn woord als bescherming en wapen en men zingt dan:

Hij zal niet toelaten, dat uw voet wankelt, uw Bewaarder zal niet sluimeren.

En dan volgt vers 4 *Zie, de Bewaarder van Israël sluimert nog slaapt.*

Hier wordt een heerlijke naam van onze God genoemd, namelijk dat Hij een Bewaarder is en ook de Bewaarder van Israël en van heel Gods volk.

Wat Hem betreft: Hij wil ons bewaren. Zo staat het ook in de Judasbrief vers 24 en het is ook zo goed, om die woorden in onze mond te nemen en ze vrijmoedig te belijden:

Hem nu, die u voor struikelen kan behoeden en onberispelijk doen staan voor zijn heerlijkheid in grote vreugde, de enige God, onze Heiland, zij door Jezus Christus, onze Heere, heerlijkheid, majesteit, kracht en macht vóór alle eeuwigheid, en nu en in alle eeuwigheden! Amen.

Hij kan u en mij voor struikelen behoeden en Hij kan ons onberispelijk doen staan straks voor zijn heerlijkheid in grote vreugde.

Hij is onze Bewaarder en Hij sluimert noch slaapt! Hij is voortdurend alert.

5 De Heere is uw Bewaarder, de Heere is uw schaduw aan uw rechterhand.

6 De zon zal u des daags niet steken, noch de maan des nachts.

Hier wordt nog iets extra's genoemd. Hij is niet alleen onze Bewaarder maar Hij is ook

onze schaduw aan onze rechterhand. Als ik met mijn vrouw ga wandelen, loopt zij meestal aan mijn rechterhand. Dat is een respectvolle plaats. Zo wil de Heere heel persoonlijk onze schaduw zijn aan onze rechterhand.

Dat is natuurlijk beeldspraak. De zon kan overdag behoorlijk fel zijn: de felle tropenzon kan steken maar Hij is onze schaduw. Een zonnesteek kan gevaarlijk zijn voor de pelgrims.

Maar zowel overdag alsook bij nacht wil de Heere onze Bewaarder zijn. Geen steek van de zon en geen last van de maan.

De Heere wil het aangenaam voor ons maken ook als wij op reis gaan.

7 De Here zal u bewaren voor alle kwaad, Hij zal uw ziel bewaren.

Daar staat nogal wat. Voor hoeveel kwaad wil Hij mij bewaren?? Voor alle kwaad!

Zelfs wil Hij onze ziel bewaren met zijn gevoelens en gedachten. Hij wil niet alleen onze ziel bewaren maar hier staat dat Hij onze ziel zal bewaren.

Je kunt natuurlijk niet je hand in het vuur steken en dan gaan bidden tot God of Hij je wil bewaren voor brandwonden. Daarom staat er ook in Spreuken 3:7/8

Wees niet wijs in eigen ogen, vrees de Heere en wijk van het kwaad; het zal medicijn wezen voor uw vlees, en lafenis voor uw gebeente.

Van het kwade te wijken is dus goed voor ziel, geest en ook lichaam. Het is medicijn voor je lichaam, ja, lafenis voor je gebeente.

8 De Heere zal uw uitgang en uw ingang bewaren van nu aan tot in eeuwigheid.

De pelgrims moesten hun huis en haard verlaten – hun uitgang – totdat zij weer terug zouden komen na het loofhuttenfeest.

En in geloof zingen ze elkaar toe, dat de Heere hun uitgang en ingang zal bewaren en ze doen daar nog een extra geloofswoord bovenop: *van nu aan tot in eeuwigheid!*

We kunnen ook zeggen, dat onze mond een uitgang is. De mond is de deur van onze persoonlijkheid en daarom is het gebed van David dan ook in Psalm 141:3

Heere, stel een wacht voor mijn mond, waak over de deuren van mijn lippen.

Het is goed, dat ook dat ons gebed is. Het is een samenwerking tussen onze Bewaarder en ons.

En nu gaan we naar Psalm 133 waarin naar voren komt hoe goed en liefelijk het is om zo samen bij elkaar te zijn om feest te vieren.

1 Een bedevaartslied. Van David. Ziet, hoe goed en hoe liefelijk is het, als broeders ook tezamen wonen.

Er staat hier tezamen wonen, maar beter vertaald zou zijn: samen neder zitten, namelijk de vreugde om samen de familiedis of de offermaaltijd te gebruiken.

Kortom, hoe goed en weldadig is het, om samen met je broeders en zusters feest te vieren. Samen te zingen, samen een maaltijd te gebruiken, samen de Heere te loven en Psalmen te zingen.

2 Het is als de kostelijke olie op het hoofd, nedervloeiende op de baard, de baard van Aaron, die nedergolft op de zoom van zijn klederen.

Er wordt hier gesproken over kostelijke olie en bedoeld wordt daarmee de kostelijke parfum die in het Oosten gemaakt wordt.

Waarom wordt hier de baard van Aäron genoemd? De baard van Aäron was lang want de baarden van de priesters mochten niet afgeschoren worden volgens Leviticus 21.

Die broederlijke gemeenschap werd dus ervaren door David als een kostelijke parfum, waarmee de priesters en ook allen die aan het loofhutzenfeest deelnamen, gezalfd werden.

De parfum liep naar beneden langs de baard tot de zoom van zijn klederen; en daarmee wordt bedoeld de halsrand van zijn priestergewaad.

3 Het is als dauw van de Hermon, die nederdaalt op de bergen van Sion. Want daar gebiedt de Heere de zegen, leven tot in eeuwigheid.

In droog gebied kan dauw zeer verfrissend en levend zijn. Op de berg Hermon valt geregeld een weldadige, dikke dauw, die voor vruchtbaarheid zorgt.

Zo ook het weldadig samen zijn van broeders en zusters die tezamen een christelijk feest vieren.

Wanneer het op deze wijze ervaren wordt, dan gebiedt de Heere daar de zegen: en dat is leven tot in eeuwigheid. Dat is het

smaken, beleven en deelachtig worden aan de goedheid van God.

En nu gaan we naar het laatste bedevaartslied en dat is Psalm 134. De feestvierende pelgrims (het is immers het loofhutzenfeest) staan op het punt om de tempelvoorhof te verlaten.

Het is hun troost, dat daarbinnen de priesters achterblijven, die dan ook worden toegezongen in vers 1 en 2. En deze priesters geven als antwoord aan de vertrekkende pelgrims hun zegen (vers 3).

Een bedevaartslied.

1 Komt, prijst de Heere, alle gij knechten des Heren, die des nachts in het huis des Heren staat.

De verzen 1 en 2 worden gezongen door de vertrekkende pelgrims. Zij roepen de knechten des Heren, die des nachts in het huis des Heren staan, op, om God te loven en te prijzen.

Die knechten des Heren zijn de Levieten en de tempelbewaarders, die des nachts dienst doen in het huis des Heren.

2 Heft uw handen op naar het heiligdom en prijst de Here.

De vertrekkende pelgrims roepen de Levieten - waarvan uitgegaan mag worden dat zij in de voorhof staan - op om hun handen op te heffen naar (en dat wil zeggen) in de richting van het heiligdom (het heilige der heilige) om de Heere te prijzen.

En dan zingen de Levieten terug naar de vertrekkende pelgrims:

3 De Heere zegene u uit Sion, Hij, die hemel en aarde gemaakt heeft.

De Heere zegene u uit Sion: en dat is de plaats waar God Zich openbaart toen en nu.

Daar zegent Hij ons: Hij, onze goede, liefhebbende God die hemel en aarde gemaakt heeft.

En zó vertrekken de pelgrims weer naar huis: bemoedigd, verkwikt naar ziel, geest en lichaam en versterkt door de Heer, die wil dat wij Hem dienen met vreugde.